

[Christen Christensen.]

sonlige Forhold. Meningen med det hele er jo, at Statskassen nok skal hjælpe, men den skulde jo helst ikke risikere noget videre, hvis det da kan undgaaes; jeg tror heller ikke, Landmændene ønsker en Statsgave, de ønsker Hjælp, og de er rede til at betale Laanene tilbage. Jeg mener derfor, at Statens Sikkerhed ved, at Sparekasser og andre Pengeinstitutter kommer til at hæfte for Beløbene, kan opretholdes, uden at man gaar Debitorernes Interesser for nær. Der er da ogsaa i Lovforslaget truffet visse Kauteler, saaledes at Bankerne og Sparekasserne kommer ind under den Instruks, der formentlig senere vil blive udfærdiget af Landbrugsministeren og Finansministeren i Forening. Der er forskellige Bestemmelser om, hvilken Rente der maa tages, og hvorledes Laanene i det hele skal ordnes.

Efter disse almindelige Bemærkninger skal jeg tillade mig at gøre nogle specielle Bemærkninger vedrørende Lovforslagets enkelte Bestemmelser. Ifølge § 1 tager Lovforslaget Sigte paa at hjælpe de Landbrugere til Laan, som har opnaaet Akkord efter Loven af 1905 eller efter Loven af 1927. Maaske kunde der her tiltrænges en lille Udvidelse. Jeg tænker navnlig paa det Tilfælde, at en Landbruger trods al Lempelse i Konkurslovgivningen virkelig har faaet sit Bo under Konkursbehandling. Der er nok i Konkursloven en Bestemmelse om, at man ogsaa i saa Tilfælde kan opnaa Akkord, men disse Bestemmelser vedrører i Virkeligheden handlende, Haandværkere og Skibsredere, saaledes at en Landbruger ikke har Krav paa Akkord, men derfor er det godt muligt, at han kan opnaa det, at han kan faa sine Kreditorers Samtykke til en Underhaandsordning. Et Lovforslag som dette burde, synes jeg, aabne en Mand under disse Forhold Adgang til Laan til Fyldestgørelse af en saadan eventuel Akkord. Og hvis det var muligt, kunde jeg egentlig ogsaa ønske, at Loven strakte sig saa vidt, at en Debitor, der har en enkelt stor Panteobligation — det er jo meget hyppigt Tilfældet, det er den eneste virkelige Fare for hans Eksistens, at han har købt sin Ejendom og efter 5—10—15 Aars Forløb skal udbetale et stort Beløb og ikke ser sig i Stand til at skaffe dette —, fik Adgang til Hjælp, saaledes at det kunde lykkes en saadan Debitor paa

lempelige Vilkaar at skaffe sig Kapital, og jeg vilde derfor meget anbefale, at Forhold af lignende Art kom ind under den samme Betingelse, som i øvrigt er stillet, at vedkommende skaffer Erklæring fra det i Henhold til Akkordloven af 1927 bestaaende Udvalg.

Vedrørende § 2 vil jeg gerne tillade mig at rette den Forespørgsel til den højtærede Landbrugsminister, om Bestemmelsen der er at forstaa saaledes, at Banker og Sparekasser aldrig maa komme til at yde mere til Staten, end Staten yder i virkelig Rente, med andre Ord, at det Kurstab, som Staten eventuelt vil komme til at lide ved at optage dette Laan, ikke kommer til at falde Sparekasserne og derved Laantagerne til Byrde, men at Laantagerne kun skal svare den faktiske Rente, Staten betaler. Jeg gaar ud fra som en Selvfølge, at Sparekasserne heller ikke har Lov til, naar de udlaaner til private, at forlange nogen som helst Provision eller lægge andre Byrder paa Laantagerne.

Vedrørende § 3 vil jeg gerne rette den Forespørgsel til den højtærede Landbrugsminister, om det ikke er en Forudsætning, at Laanene vel kan ydes til Landmændene med længere Udbetalingstid end bestemt i § 2, men ingenlunde med kortere og saaledes, at Landmændene faar Afdragsfrihed i den Tid, der er fastsat i Paragraffen, og at de i det hele taget bliver stillet paa samme Maade som der forudsat. I bekræftende Fald synes jeg egentlig, det burde fremgaa tydeligt af Paragraffen. Hvis det ikke er muligt at ordne det paa den Maade, kunde man maaske faa det udtrykt i den Instruks, jeg gaar ud fra senere vil blive udstedt vedrørende disse Forhold.

Endelig skal jeg gøre en Bemærkning om de Obligationer, som skal udstedes af Landbrugerne. Der staar ikke noget i Paragraffen om, at de er fritaget for Stempel- og Tinglysningsafgifter; i et vedrørende Kriselaanefonden fremsat Lovforslag staar der derimod, at de Laan, som optages, og de Midler, der udbydes i Henhold til den Lov, er fritaget for saadanne Afgifter, og deraf maa vel følge, at Sparekasserne og andre Pengeinstitutter bliver fritaget for at svare Stempel- og Tinglysningsafgifter, men jeg synes, det vilde være rimeligt, at den samme Fritagelse for Stempel- og Ting-